

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
імені О.М. БЕКЕТОВА**

Навчально-науковий Інститут економіки і менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ННІЕіМ

(Віктор ХАРЧЕНКО)

(ПІБ)

2021 року

М.П.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Підприємництво в системі життєзабезпечення міста

вид дисципліни, шифр за ОП	<i>вибіркова ВК4</i>
семестр	<i>4</i>
кількість кредитів ЄКТС	<i>4 кредити ЄКТС</i>
форма підсумкового контролю	<i>диференційований залік</i>
мова викладання, навчання та оцінювання	<i>українська</i>
кафедра	<i>Підприємництва та бізнес-адміністрування</i>

для здобувачів вищої освіти:

рівень вищої освіти	<i>третій (освітньо-науковий)</i>
галузь знань	<i>07 Управління та адміністрування</i>
спеціальність	<i>076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність</i>
освітня програма	<i>«ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ»</i>
форма навчання	<i>денна, вечірня</i>

2022 – 2023 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Розробники:

Прізвище та ініціали	Посада	Науковий ступінь, вчене звання	Підпис
Смачило В.В. Valentyna.Smachylo@kname.edu.ua	професорка	д-р екон. наук, доцент	

Робочу програму схвалено **на засіданні** кафедри Підприємництва та бізнес-адміністрування

Протокол від «31» серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри (Олена ДИМЧЕНКО)

підпис

прізвище та ініціали

Робоча програма навчальної дисципліни відповідає Освітній програмі:
Освітньо-наукова програма Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

тип і назва освітньої програми

Гарант освітньої програми (Олена ДИМЧЕНКО)

підпис

прізвище та ініціали

1. Мета дисципліни

формування у здобувачів теоретичних знань та практичних навиків проведення наукових досліджень, вирішення проблем, функціонування та розвитку підприємництва в системі життєзабезпечення міста на засадах системного підходу.

2. Міждисциплінарні зв'язки

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на: знання та вміння отримані здобувачем на інших рівнях освіти та визначені під час фахового вступного випробовування як достатні для навчання за третім (освітньо-науковим) рівнем «доктор філософії», а також на основі «Управління науковими проектами», «Історія і філософія науки», «Інноваційна економіка», «Торгівля та біржова діяльність (поглиблений курс)», «Підприємництво в економічному розвитку суспільства».

3. Результати навчання

Програмний результат навчання	Методи навчання	Форми оцінювання	Результати навчання за дисципліною
БРН 6. Здатні здійснювати бізнес-планування, а також управління підприємницькими ризиками в системі життєзабезпечення міста.	Елементи проблемно-орієнтованого навчання (Problem-Based Learning), case study, лекції, практичні заняття	Усне опитування, тестування, практичні завдання, доповіді (презентації, публікації)	Знають особливості бізнес-планування та управління підприємницькими ризиками в системі життєзабезпечення міста Вміють здійснювати бізнес-планування та управління підприємницькими ризиками в системі життєзабезпечення міста

4. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1 Підприємництво в системі життєзабезпечення міста

Змістовий модуль 1 Методологія аналізу і моделювання аспектів підприємницької діяльності у системі життєзабезпечення міста

Системний підхід в наукових дослідженнях. Місто як система. Екосистема міста. Концепція інтегрованого розвитку міста. Місцевий економічний розвиток. SMART-спеціалізації. Система життєзабезпечення: сутність та склад. Характеристика та особливості основних підсистем життєзабезпечення міста
Методичний інструментарій аналізу стану підприємництва в місті. Моделі співпраці бізнесу та влади. Моделювання аспектів підприємницької діяльності.

Змістовий модуль 2 Формування міської інфраструктури та її зв'язок із розвитком підприємства

Нормативно-правове забезпечення сфери життєзабезпечення. Сучасний стан системи життєзабезпечення міста в Україні та Харкові. Проблеми розвитку сфери життєзабезпечення. Міська інфраструктура. Ключові реформи в сфері

життєзабезпечення. Цілі сталого розвитку. Стимули розвитку підприємництва. Підприємництво як драйвер розвитку територій.

Змістовий модуль 3 Особливості підприємницької діяльності у контексті системи життєзабезпечення міста

Проблеми розвитку підприємництва на різних рівнях соціально-економічної системи. Підприємницькі ризики. Методи ідентифікації проблем. Управління підприємницькими ризиками. Організаційно-правові форми суб'єктів господарювання в системі життєзабезпечення міста. Дозвільні документи та особливості оподаткування суб'єктів підприємництва в системі життєзабезпечення міста. Соціальне підприємництво. Бізнес-планування суб'єктів підприємництва у системі життєзабезпечення міста

5. Структура навчальної дисципліни і розподіл часу

Змістові модулі	Кількість годин				
	усього*	лек.	практ.	лаб.	сам. роб.
МОДУЛЬ (семестр)	120	16	14	-	90
Змістовий модуль 1	30	5	4	-	21
Змістовий модуль 2	30	5	5	-	20
Змістовий модуль 3	45	6	5	-	34
Індивідуальне завдання	-	-	-	-	-
Підсумковий контроль	15	-	-	-	15

6. Теми лекцій

Тема	Зміст (план)	Кількість ауд. годин
Змістовий модуль 1 Методологія аналізу і моделювання аспектів підприємницької діяльності у системі життєзабезпечення міста		
<i>Тема 1 Системний підхід в наукових дослідженнях</i>	1.1 Сутність системного підходу 1.2 Місто як система. Екосистема міста.	1
<i>Тема 2 Місцевий економічний розвиток (МЕР)</i>	2.1 Сутність МЕР 2.2 Стейкхолдери МЕР. 2.3 Стратегічне планування МЕР. SMART-спеціалізації. 2.4 Концепція інтегрованого розвитку міста. 2.5 Інструменти МЕР. Розвиток підприємництва.	2
<i>Тема 3 Аналіз та моделювання підприємницької діяльності у системі життєзабезпечення міста</i>	3.1 Сутність системи життєзабезпечення міста. 3.2 Характеристика та особливості основних підсистем життєзабезпечення міста 3.3 Методичний інструментарій аналізу та моделювання підприємницької діяльності у системі життєзабезпечення міста	2

Змістовий модуль 2 Формування міської інфраструктури та її зв'язок із розвитком підприємства		
<i>Тема 4 Міська інфраструктура</i>	4.1 Інфраструктура міст 4.2 Нормативно-правове забезпечення системи життєзабезпечення 4.3 Сучасний стан системи життєзабезпечення міста в Україні та Харкові 4.4 Проблеми розвитку та ключові реформи в сфері життєзабезпечення	2
<i>Тема 5 Розвиток підприємництва в Україні та світі</i>	5.1 Цілі сталого розвитку. 5.2 Стимули розвитку підприємництва. 5.3 Підприємництво як драйвер розвитку територій 5.4 Моделі співпраці бізнесу та влади.	3
Змістовий модуль 3 Особливості підприємництва в системі життєзабезпечення міста.		
<i>Тема 6 Сучасний стан підприємництва на різних рівнях соціально-економічної системи.</i>	4.1 Проблеми розвитку підприємництва на різних рівнях соціально-економічної системи. Ризики підприємницької діяльності 4.2 Методи ідентифікації проблем 4.3 Аналітичний інструментарій стану підприємництва в місті.	3
<i>Тема 7 Підприємницька діяльність в системі життєзабезпечення міста</i>	7.1 Організаційно-правові форми суб'єктів господарювання в системі життєзабезпечення міста. 7.2 Дозвільні документи та особливості оподаткування суб'єктів підприємництва в системі життєзабезпечення міста. 7.3 Соціальна сфера міста. Бізнес в соціальній сфері. Соціальне підприємництво. 7.4 Бізнес-планування суб'єктів підприємництва у системі життєзабезпечення міста	3
<i>Всього</i>		16

7. Теми практичних занять

Тема	Зміст (план)	Кількість ауд. годин
Змістовий модуль 1 Методологія аналізу і моделювання аспектів підприємницької діяльності у системі життєзабезпечення міста		
<i>Тема 2 Місцевий економічний розвиток (МЕР)</i>	2.1 Сутність МЕР 2.2 Стейкхолдери МЕР. 2.3 Стратегічне планування МЕР. SMART-спеціалізації. 2.4 Концепція інтегрованого розвитку міста. 2.5 Інструменти МЕР. Розвиток підприємництва.	2

Тема 3 Аналіз та моделювання підприємницької діяльності у системі життєзабезпечення міста	3.1 Сутність системи життєзабезпечення міста. 3.2 Характеристика та особливості основних підсистем життєзабезпечення міста 3.3 Методичний інструментарій аналізу та моделювання підприємницької діяльності у системі життєзабезпечення міста	2
Змістовий модуль 2 Формування міської інфраструктури та її зв'язок із розвитком підприємства		
Тема 4 Міська інфраструктура	4.1 Інфраструктура міст 4.2 Нормативно-правове забезпечення системи життєзабезпечення 4.3 Сучасний стан системи життєзабезпечення міста в Україні та Харкові 4.4 Проблеми розвитку та ключові реформи в сфері життєзабезпечення	2
Тема 5 Розвиток підприємництва в Україні та світі	5.1 Цілі сталого розвитку. 5.2 Стимули розвитку підприємництва. 5.3 Підприємництво як драйвер розвитку територій 5.4 Моделі співпраці бізнесу та влади.	3
Змістовий модуль 3 Особливості підприємництва в системі життєзабезпечення міста.		
Тема 6 Сучасний стан підприємництва на різних рівнях соціально-економічної системи.	4.1 Проблеми розвитку підприємництва на різних рівнях соціально-економічної системи. Ризики підприємницької діяльності 4.2 Методи ідентифікації проблем 4.3 Аналітичний інструментарій стану підприємництва в місті.	5
Тема 7 Підприємницька діяльність в системі життєзабезпечення міста	7.1 Організаційно-правові форми суб'єктів господарювання в системі життєзабезпечення міста. 7.2 Дозвільні документи та особливості оподаткування суб'єктів підприємництва в системі життєзабезпечення міста. 7.3 Соціальна сфера міста. Бізнес в соціальній сфері. Соціальне підприємництво. 7.4 Бізнес-планування суб'єктів підприємництва у системі життєзабезпечення міста	3
Всього		14

8. Індивідуальне завдання (ІЗ)

Не передбачено

9. Методи контролю та порядок оцінювання результатів навчання

Поточний контроль: усний контроль у вигляді фронтального опитування; поточне тестування, самостійна робота, презентації, виконання практичних завдань та кейсів, доповіді.

Підсумковий контроль: екзамен (екзаменаційний білет містить одне теоретичне питання, одне практичне завдання (кейс) та тестові питання.

Структура навчальної дисципліни і розподіл балів

Змістові модулі	Максимальна кількість балів			
	усього	практ.	лаб.	сам. роб.
МОДУЛЬ (семестр)	100			
Змістовий модуль 1	20	8	-	12
Змістовий модуль 2	25	10	-	15
Змістовий модуль 3	25	10	-	15
Індивідуальне завдання	-	-	-	-
Підсумковий контроль	30	-	-	30

Види завдань, засоби контролю і максимальна кількість балів

Види завдань та засоби контролю	Розподіл балів
Змістовий модуль 1	20
Робота на практичному занятті за темою 2 (кейси, усне опитування, виконання практичних завдань)	4
Робота на практичному занятті за темою 3 (кейси, усне опитування, виконання практичних завдань)	4
Підготовка доповіді та її презентація	2
Контроль за ЗМ1 (Moodle)	10
Змістовий модуль 2	25
Робота на практичному занятті за темою 4 (ділова гра, кейси, усне опитування, виконання практичних завдань)	5
Робота на практичному занятті за темою 5 (кейси, усне опитування, виконання практичних завдань)	5
Підготовка доповіді та її презентація	5
Контроль за ЗМ2 (Moodle)	10

Змістовий модуль 3	25
Робота на практичному занятті за темою 6 (кейси, усне опитування, виконання практичних завдань)	5
Робота на практичному занятті за темою 7 (кейси, усне опитування, виконання практичних завдань)	5
Підготовка доповіді та її презентація	5
Контроль за ЗМЗ (Moodle)	10
Підсумковий контроль – диф. залік	30
Теоретичне питання 1	10
Практичне завдання 1 (кейс)	10
Тестування	10
ВСЬОГО ЗА МОДУЛЕМ	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
90-100	відмінно
82-89	Добре
74-81	
64-73	
60-63	задовільно
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Матеріально-технічне та інформаційне забезпечення

Методичне забезпечення

- Дистанційний курс з навчальної дисципліни “Підприємництво в системі життєзабезпечення міста» (PhD) URL:
<https://dl.kname.edu.ua/course/view.php?id=2097>

Рекомендована література та інформаційні ресурси

- Методологія проведення експрес-аналізу місцевого бізнес-клімату. Федерація канадських муніципалітетів / Проект міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст. Київ. 2019р. 23с.

2. Місцевий економічний розвиток – шлях до процвітання громади. Федерація канадських муніципалітетів / Проект «Місцевий економічний розвиток міст України. Київ. 2014р. 120с.

3. Місцевий економічний розвиток: посібник для викладача. / Вакуленко В., Гринчук Н., Борщ Г., Васильєва Н., Рудницька Р., Проскурнін В., Оленківська Л. Київ. 2018р. 102с.

4. «Зелений» бізнес для малих і середніх підприємств. Проект міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст», Київ. 2017. 50 с.

5. Стратегія розвитку Харкова (проект)
URL: https://drive.google.com/file/d/1jJrVEGelXOK8wB_-q39opeKo5FwMVXMu/view

6. Стратегія розвитку Харківської області на 2021 – 2027 роки URL: <https://kharkivoda.gov.ua/oblasna-derzhavna-administratsiya/struktura-administratsiyi/strukturni-pidrozdili/717/102538>

7. Kolmakova O., Khalina V., Smachylo V., Ustilovska A., Kryvobok Yu. Using of personnel potential of creative enterprises for their adaptation to the external environment: European experience. Journal of Modern Economic Research. 2020. Vol. 2 №4. P.19-30.

8. Смачило, В., Халіна, В., Чайка, Д. Формування локальної стартап-екосистеми. Економіка та суспільство, 2021. (23). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-23-9>
<http://www.economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/148/142>

9. Smachylo V., Khalina V., Kolmakova O., Ustilovska A. Adaptation of Enterprises to Continuous Socio-Economic Changes in a Region. SHS Web of Conferences 67, 06047 (2019) NTI-UkrSURT 2019. URL: https://www.shs-conferences.org/articles/shsconf/pdf/2019/08/shsconf_NTI-UkrSURT2019_06047.pdf

10. Смачило В.В. Нормативно-правове забезпечення діяльності у сфері транспорту. Вісник НТУ “ХПІ”. Серія: Системний аналіз, управління та інформаційні технології. 2019. №1. С.13-19

11. Смачило В.В., Халіна В.Ю., Кильницька Є.В. Development of the social entrepreneurship in Ukraine as an innovative form of the business. Маркетинг і менеджмент інновацій, 2018. - №1. С. 235-246. Режим доступу: http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/sites/default/files/mmi2018_1_235_246.pdf

Обладнання, устаткування, програмні продукти

Не потребує спеціального забезпечення